

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СИЛАБУС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«ОСНОВИ ПРАВА ТА УНІВЕРСИТЕТСЬКА ОСВІТА»**

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань *07 «Управління та адміністрування»*

Код та найменування спеціальності *072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»*

Освітньо-професійна програма *Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок*

Ступінь вищої освіти *бакалавр*

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності *072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок*

«28» грудня 2023 р. протокол №4.

Реєстраційний номер в навчальному відділі НЦООП

К 20-41

1. Загальна інформація

Кафедра: [Туристичного бізнесу та рекреації.](#)

Викладач: **Трішин Федір Анатолійович,**
Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи
[Профайл](#) ОНТУ, кандидат технічних наук, доцент

Контакти:
тел: (048) 7124147
e-mail: fatrishyn@gmail.com
Telegram https://t.me/dr_fat65

Кафедра: [Цифрових технологій фінансових операцій](#)

Викладач: **Маркова Тетяна Дмитрівна,**
доцент кафедри цифрових технологій фінансових
[Профайл](#) операцій, кандидат економічних наук,

Контакти:
тел: 048-7124275
e-mail: markova.tetiana17@gmail.com

Кафедра: [Філософії і права](#)

Викладач: **Осадча Ірина Анатоліївна**
Старший викладач кафедри філософії і права ОНТУ

[Профайл](#)

Контакти:
тел: (048) 712-40-61
e-mail: pravnic@ukr.net

Освітній компонент викладається на I курсі у I семестрі

Кількість: кредитів – 3, годин – 90

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	лабораторні	практичні
денна	50	40	0	10
заочна	36	26	0	10
Самостійна робота, годин	Денна - 40		Заочна - 54	

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент (ОК) «Основи права та університетська освіта» викликаний утвердження України як демократичної держави, яка є одночасно духовним, політичним, соціальним і культурним утвердженням громадян, здатних керуватись не суб'єктивними інтересами, а інтересами держави. Вища освіта в цілому і університетська зокрема набувають у даному контексті принципово нового звучання.

Освіта – частина засобу виробництва матеріального життя, яка за допомогою двох

взаємопов'язаних процесів навчання та виховання здійснює цілеспрямоване формування необхідного для суспільства типу особистості. Мета освіти – інтелектуальний і моральний розвиток людини. Сучасному суспільству потрібен громадянин, який би мав самостійне, критичне мислення, вмів бачити і творчо вирішувати існуючі проблеми, був освіченим фахівцем. Університетська освіта – найголовніша складова вищої освіти.

Освітній компонент «Основи права та університетська освіта» складається з трьох змістовних модулів.

У Змістовному модулі «Університетська освіта» розглядається: університетська освіта у контексті Єдиного Європейського простору вищої освіти; заклад вищої освіти та його роль у підготовці висококваліфікованих фахівців; Історія та символіка ОНТУ; освітня та соціально-культурна інфраструктура ОНТУ; студентське самоврядування.

Змістовний модуль «Фахова підготовка у ЗВО та вступ до спеціальності» охоплює: загальну характеристику професії; зміст професійної діяльності; основні місця роботи спеціалістів фінансово-економічної сфери; організація діяльності комерційних банків; теоретичні основи фінансової звітності підприємств; державний фінансовий контроль в Україні.

У змістовному модулі «Основи права» розглядається: основи теорії права цивільного, сімейного, адміністративне; поняття трудового права та трудового законодавства; функції, принципи і норми міжнародного права; правоохоронні органи України.

Дана дисципліна для студентів спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» є однією з основних навчальних дисциплін і має велике значення у формуванні економічних знань.

Міждисциплінарні зв'язки: «Філософія», «Історія України та української культури».

3. Мета освітнього компоненту

Мета освітнього компоненту – полягає у тому, щоб підготувати студентів до навчання в університеті відповідно до сучасних інтеграційних процесів у міжнародній освіті в контексті Болонської декларації. Сформувані у студентів систему знань щодо суті й соціального значення вищої освіти, сучасних тенденцій її розвитку; прищепити навички самостійного й ефективного навчання в університеті з урахуванням світових освітніх тенденцій, підвищити ефективність та покращити адаптацію здобувачів, як у освітньому просторі університету, так і у спільному освітньому європейському середовищі.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Основи права та університетська освіта» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в Стандарті вищої освіти зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування та освітньо-професійній програмі «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» підготовки бакалаврів.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК10. Здатність працювати у команді.

ЗК12 Здатність працювати автономно.

ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання:

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних завдань

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1. Університетська освіта			
1	Університетська освіта в контексті Єдиного Європейського простору вищої освіти (<i>Болонський процес. Закон України «Про вищу освіту»</i>). Заклад вищої освіти та його роль у підготовці висококваліфікованих фахівців (<i>Структура ОНТУ. факультетів, випускаючих кафедр. Методи активного навчання, використання сучасних інфокомунікативних технологій</i>). Історія та символіка Одеського національного технологічного університету (<i>Історія ОНТУ. герб. гімн, прапор</i>).	2	2
2	Бібліотека університету і правила користування її фондами (<i>Загальні підходи до ролі бібліотеки в університетській освіті, бібліотека ЗВО в умовах трансформації вищої професійної освіти, особливості організації та функціонування університетської бібліотеки у світовій практиці, інноваційні інформаційні технології у бібліотеці університету та їх вплив на формування інформаційної культури університетської освіти, структура бібліотеки ОНТУ та інші бібліотечні фонди міста, електроні бібліотеки та правила користування ними</i>). Соціально-культурна інфраструктура університету (<i>Складові соціально-культурної</i>	2	2

	<i>інфраструктури університетів, ідеологічна та виховна робота, умови її забезпечення, фізкультурно-оздоровча робота зі студентами, медичне обслуговування, забезпечення студентів гуртожитком. їдальнями, буфетами тощо). Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої школи (Студентське самоврядування у вищих навчальних закладах: суть, структура, форми роботи, світова практика студентського самоврядування, проблеми студентського самоврядування у законодавчих та нормативно-правових документах з вищої освіти, всеукраїнська студентська рада як представницький орган студентів на державному рівні).</i>		
Змістовний модуль 2. Фахова підготовка у ЗВО та вступ до спеціальності			
3	<i>Загальна характеристика професії (Історія професії, вимоги, що пред'являються до працівників фінансово-економічної сфери в сучасному суспільстві, споріднені професії).</i>	2	0,5
4	<i>Зміст професійної діяльності (Основні завдання, що вирішують фінансисти, перелік професійних назв робіт, які здатні виконувати фахівці фінансово-економічної сфери, потреба професії фінансист в сучасному суспільстві, перспективи професії).</i>	2	0,5
5	<i>Основні місця роботи спеціалістів фінансово-економічної сфери (Підприємства, організації, банки, державна фіскальна служба).</i>	2	1
6	<i>Організація діяльності комерційних банків (Банк як головна складова фінансово-кредитної системи, Загальна характеристика банківських операцій, Активні та пасивні операції)</i>	4	1
7	<i>Сутність та складові соціального страхування (Сутність і необхідність соціального страхування, суб'єкти та об'єкти соціального страхування, соціальне страхування у фінансовій системі держави)</i>	4	1
8	<i>Теоретичні основи фінансової звітності підприємств (Основні поняття, види звітності, порядок розробки звітності).</i>	4	1
9	<i>Державний фінансовий контроль в Україні (Фінансовий контроль як економічна категорія, сфери державного фінансового контролю, види контролю в Україні).</i>	2	1
Змістовний модуль 3. Основи права			
10	<i>Основи теорії права (Форми державного правління, основні джерела права України, правова культура, конституційний Суд та його функціональне призначення).</i>	2	2
11	<i>Основи цивільного права України (Цивільна відповідальність неповнолітньої особи, зміст та строк договору, укладання і розірвання договору).</i>	2	2
12	<i>Сімейне право України (Загальна характеристика Сімейного кодексу України, умови та порядок вступу до шлюбу в Україні, права та обов'язки подружжя, шлюбний договір, влаштування дітей, позбавлення батьківського піклування).</i>	2	2
13	<i>Адміністративне право України (Місце адміністративного права у галузевій класифікації правової системи та соціальне призначення адміністративного права, метод адміністративно-правового регулювання суспільних відносин).</i>	2	2
14	<i>Поняття трудового права та трудового законодавства (Правове значення праці в сучасних ринкових умовах розвитку суспільства, поняття джерел трудового права, Конституція України як юридична основа законодавства про працю).</i>	2	2
15	<i>Завдання і принципи кримінального права України (Поняття,</i>	2	2

	<i>предмет, завдання і система кримінального права, наука кримінального права)</i>		
16	Функції, принципи і норми міжнародного права (<i>Поняття міжнародного права і його особливості, джерела міжнародного права</i>).	2	2
17	Правоохоронні органи України (<i>Історія становлення правоохоронних органів України, поняття та завдання правоохоронних органів України, правоохоронна діяльність</i>).	2	2
Разом за ОК:		40	26

5.2 Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Усне опитування і розв'язання завдань за темою «Основи теорії права»	2	2
2	Усне опитування і розв'язання завдань за темою «Основи конституційного права»	2	2
3	Усне опитування і розв'язання завдань за темою «Основи цивільного права України»	2	2
4	Усне опитування і розв'язання завдань за темою «Сімейне право України»	2	2
5	Усне опитування і розв'язання завдань за темою «Адміністративне право України»	2	2
Всього за ОК:		10	10

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Університетська освіта в контексті Єдиного Європейського простору вищої освіти	2	2
2	Заклад вищої освіти та його роль у підготовці висококваліфікованих фахівців	2	2
3	Загальна характеристика професії	2	2
4	Зміст професійної діяльності	2	2
5	Основні місця роботи спеціалістів фінансово-економічної сфери	2	2
6	Організація діяльності комерційних банків	2	2
7	Сутність та складові соціального страхування	2	4
8	Теоретичні основи фінансової звітності підприємств	2	2
9	Державний фінансовий контроль в Україні	2	2
10	Основи теорії права	2	2
11	Основи цивільного права України	2	4
12	Сімейне право України	2	4
13	Адміністративне право України	2	4
14	Поняття трудового права та трудового законодавства	2	4
15	Завдання і принципи кримінального права України	2	4
16	Функції, принципи і норми міжнародного права	2	2
17	Правоохоронні органи України	2	2
18	Розділи есе: 1. Мої Таланти 2. Мій шлях до ОНТУ 3. Мої життєві цінності 4. Мої враження від ОНТУ 5. Мої думки про місто Одесу 6. Якби я був ректором...	6	8
Всього за ОК:		40	54

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- *модульні контрольні роботи;*
- *тестування знань здобувачів з певних тем ОК;*
- *виконання і захист практичних робіт;*
- *усне опитування.*

Підсумковий контроль – *диференційований залік.*

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	Денна	Заочна
Змістовний модуль 1. Університетська освіта		
Самостійна робота*	30	30
Всього за змістовний модуль 1	30	30
Змістовний модуль 2. Фахова підготовка у ЗВО та вступ до спеціальності		
Лекційний курс *	5	5
Самостійна робота*	5	5
Тест*	10	10
Всього за змістовний модуль 2	20	20
Змістовний модуль 3. Основи права		
Лекційний курс *	5	5
Практичні роботи*	10	10
Самостійна робота*	25	25
Тест*	10	10
Всього за змістовний модуль 3	50	50
Всього	100	100

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті.](#)

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи під час лекційного курсу (за один модуль) для денної та заочної форм навчання

Бали	Критерії оцінювання	Оцінка
4,0 – 5,0 балів	Присутність на лекціях, активна дискусія за темою	відмінно

	<i>лекцій та аргументовані відповіді</i>	
3,0 – 3,9 балів	<i>Присутність на лекціях, активна дискусія за темою лекцій та задовільні відповіді</i>	дуже добре
2,0 – 2,9 балів	<i>Присутність на лекціях та задовільні відповіді</i>	добре
0,1– 1,9 балів	<i>Присутність на лекціях та незадовільні відповіді</i>	достатньо
0	<i>Відсутність на лекціях</i>	незадовільно

Практична робота (оцінювання однієї роботи для заочної форми навчання)

Бали	Критерії оцінювання	Оцінка
1,5 – 2,0 балів	<i>Практична робота відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	відмінно
1,0 – 1,4 балів	<i>Практична відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності</i>	дуже добре
0,5 – 0,9 балів	<i>Практична відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	добре
0,1 – 0,4 балів	<i>Практична відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки</i>	достатньо
0	<i>Практична не відпрацьована або дані незадовільні відповіді</i>	незадовільно

Тестування (оцінювання для денної та заочної форм навчання) 1 та 2 модуля

Бали	Критерії оцінювання	Оцінка
9,0-10,0 балів	<i>90 - 100 % правильних відповідей</i>	відмінно
8,0 -8,9 балів	<i>74 – 89% правильних відповідей</i>	дуже добре
7,0 – 7,9 балів	<i>60 – 73% правильних відповідей</i>	добре
5,0 – 6,9 балів	<i>35 – 59 % правильних відповідей</i>	достатньо
0 – 4,9 балів	<i>0-35 % правильних відповідей</i>	незадовільно

Самостійна робота (оцінювання для денної та заочної форм навчання)

Бали			Критерії оцінювання	Оцінка
1 модуля	2 модуля	3 модуля		
25,0-30,0	4,0-5,0	20,0-25,0	<i>Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	відмінно
20,0 -24,9	2,0 -3,9	15,0 -19,9	<i>Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності</i>	дуже добре
15,0 – 19,9	1,0 – 1,9	7,0 – 14,9	<i>Самостійна робота відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	добре
8,0 – 14,9	0,3 – 0,9	5,0 – 6,9	<i>Самостійна робота відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки</i>	достатньо
0 – 7,9	0 – 0,2	0 – 4,9	<i>Самостійна робота не відпрацьована або дані незадовільні відповіді</i>	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: *Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально- демонстративний метод, проблемний виклад.*

Практичні заняття: *виконання практичних робіт з наступних захистом її результатів.*

Самостійна робота: *робота з навчально-методичними матеріалами, робота зі статистично-аналітичними звітами, науково-дослідна робота студентів (методи пізнання, аналогій, оцінка, ілюстрація тощо), створення презентації за заданими темами.*

Тестування: *метод оволодіння лекційним матеріалом: онлайн -тестування.*

8.Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1.Університетська освіта у технологічному вищому навчальному закладі [Електронний ресурс] : підручник / В. Г. Мураховський, Ф. А. Трішин. Електрон. вид. Одеса : ОНАХТ, 2020. 206 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.1636974>

2.Засоби та технології цифрового навчання: теоретичний та практичний аспекти [Електронний ресурс] : монографія / О. Гулай, В. Кабак, Г. Герасимчук ; Луцьк. нац. техн. ун-т. Луцьк : ЛНТУ, 2023. 160 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2265880>

3.Університетська освіта. Ч. 2. Нормативно правові та організаційні засади вищої освіти України. Освітня компонента - Вступ до фаху та університетська освіта [Електронний ресурс] : електрон. конспект лекцій / В. Г. Мураховський ; Одес. нац. технол. ун-т. Одеса : ОНТУ, 2022. 32 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.1894914>

4. Університетська освіта. Ч. 3. Університетська освіта у міжнародному контексті - академічна мобільність. Освітня компонента - Вступ до фаху та університетська освіта [Електронний ресурс] : електрон. конспект лекцій / В. Г. Мураховський ; Одес. нац. технол. ун-т. Одеса : ОНТУ, 2022. 24 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.1894864>

5.Конспект лекцій з дисципліни "Основи права та університетська освіта" [Електронний ресурс] : для спец. 071 "Облік і оподаткування" галузі знань 07 "Управління і адміністрування" ступінь вищ. освіти "бакалавр" / В. В. Немченко ; Каф. обліку та аудиту. Одеса : ОНТУ, 2022. 75 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.1966771>

6. Закон України про вищу освіту [Електронний ресурс] : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

7. Офіційний сайт ОНТУ [Електронний ресурс] : <https://ontu.edu.ua/>

Додаткові:

1. Офіційний веб-портал «Законодавство України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал Міністерства фінансів України <https://www.mof.gov.ua/uk>

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015](#) та [роботодавців](#)

Викладачі	<i>/ПІДПИСАНО/</i>	Федір ТРІШИН
	<i>/ПІДПИСАНО/</i>	Тетяна МАРКОВА
	<i>/ПІДПИСАНО/</i>	Ірина ОСАДЧА

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри цифрових технологій фінансових операцій

Протокол від «23» листопада 2023 р. № 6

Завідувач кафедри	<i>/ПІДПИСАНО/</i>	Галина ТКАЧУК
-------------------	--------------------	---------------

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП <i>Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</i> <i>Доцент каф. ЦТФО</i>	<i>/ПІДПИСАНО/</i>	Ольга ЄВТУШЕВСЬКА
---	--------------------	-------------------